

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

TV-0023-001/2015.

Az Állami Számvevőszék 2016. első félévi ellenőrzési terve

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Az Állami Számvevőszék 2016. első félévi ellenőrzési terve

Jóváhagyom:

Domokos László
Domokos László

elnök

Budapest, 2015. december

Bevezetés

Az Állami Számvevőszék (ÁSZ) stratégiai célja, hogy szilárd szakmai alapokon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét, és ezen keresztül hozzájáruljon a „jó kormányzáshoz”. Ennek elérése érdekében ellenőrzéseivel támogatja az integritás alapú, átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás megvalósítását. Az ÁSZ jövőképében megfogalmazta, hogy javaslataival a közpénzek és a közvagyon szabályos, eredményes felhasználását segíti elő. Ennek szellemében az ÁSZ ellenőrzési tapasztalatai hasznosításával aktívan hozzájárul az állammenedzsment megújításához is.

Az ÁSZ ellenőrzéseivel szemben alapvető elvárás a magas fokú társadalmi hasznosulás. A szervezet stratégiai célkitűzése, hogy közreműködjön a korrupciós kockázatok és a korrupció elleni fellépés hatékony és eredményes eszközeinek beazonosításában, alkalmazásában, továbbá használatuk elterjesztésében, az integritás alapú közigazgatási kultúra kialakításában. Az integritási szemlélet érvényesítésének értékelése az ÁSZ minden ellenőrzésében megjelenik, ahol ezt a jogszabály lehetővé teszi.

Az ÁSZ, mint társadalmilag felelős intézmény az Alaptörvényben rögzített függetlensége alapján kizárólag a törvényeknek és az Országgyűlésnek alárendelten működik, tevékenységét nyilvános, az elnök által jóváhagyott ellenőrzési terv szerint, az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (ÁSZ tv.) által meghatározott keretek között, átláthatóan végzi. Ellenőrzési tervét a gördülő tervezés módszerével alakítja ki, azt félévente teszi közzé és juttatja el az Országgyűlés részére. Az ellenőrzési terv tartalmazza a 2015-ben megkezdett, még folyamatban lévő (az előző időszakról áthúzódó) és a 2016. első félévében újonnan induló ellenőrzéseket.

Az ÁSZ ellenőrzési tevékenységét a 2015-ben megújított ellenőrzési módszertanok alapján végzi. A számvevőszéki ellenőrzés alapelvei nyilvánosak, minden érintett és érdeklődő számára hozzáférhetőek, megismerhetőek, ezzel is biztosítva az ÁSZ tevékenységének átláthatóságát. Az ÁSZ megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzési módszereket alkalmaz 2016-ban. A megfelelőségi ellenőrzés a felelős és elszámoltatható közpénzfelhasználás ellenőrzése területén széles körű ellenőrzés-szakmai háttérrel biztosít, a teljesítmény-ellenőrzés alapelveinek alkalmazása pedig hozzájárul a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás során az eredményesség, a hatékonyság és a gazdaságosság elvének érvényesüléséhez.

Az ellenőrzési témák meghatározása során az ÁSZ törekszik erőforrásai eredményes, hatékony és gazdaságos felhasználására. A tervezés a témaválasztáshoz szükséges információk folyamatos feldolgozásán és elemzésén alapul. Ezen túlmenően kockázatelemzési eljárásokat alkalmazunk, amelyek az ellenőrzési területek, témák, illetve ellenőrzési helyszínek kiválasztását támogatják. Témacsoportos ellenőrzésekkel pedig egy-egy témában az államháztartás különböző részterületein, valamint az azon kívüli szervezetekre kiterjedően is tud az ÁSZ ellenőrzéseket végezni. Az azonos területen több éven keresztül folyamatosan végzett témacsoportos ellenőrzéseinket rendszeresen megújuló, időszakonként aktualizált programok alapján folytatjuk le.

Az államháztartás gazdálkodásának ellenőrzése keretében ellenőrizzük a központi költségvetési fejezetet irányító szerv és a fejezetbe sorolt költségvetési szervek működését, a fejezetbe tartozó központi kezelésű előirányzatok és fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználását. 2016. első félévében kiemelt feladatot jelent a 2015-ös költségvetés

végrehajtásának ellenőrzése. A költségvetés megalapozott tervezését támogatja a 2017. évi költségvetési törvényjavaslat véleményezése.

Továbbra is hangsúlyt fektetünk azon szervezetek, területek ellenőrzésére, amelyek az államadósság-mutató alakulása, az államháztartás hiánya és az ország versenyképessége szempontjából meghatározó jelentőségűek. 2015-ben indítottuk el az államháztartás központi alrendszerének adósságát kezelő rendszer, valamint a helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásának ellenőrzését. Az államháztartás bevételeiben meghatározó szerepet betöltő adóbevételek 2014-ben megkezdett ellenőrzését 2016-ban az e-kereskedelemmel összefüggő általános forgalmi adó és a kutatás-fejlesztési adókedvezmények ellenőrzésével folytatjuk.

Az államháztartásból származó források megfelelő felhasználása tekintetében az ÁSZ minden támogatásban, juttatásban, kedvezményben részesülő szervezetet ellenőrizhet. Ennek érdekében az ÁSZ 2016. első félévében a Magyar Államkincstár, a fővárosi közösségi közlekedés, a megyei hatókörű városi múzeumok, az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenysége, a központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodása, és a köztestületek körében végez ellenőrzéseket. A források szabályszerű és célszerű felhasználását a gyermekek születését, oktatását, nevelését, egészségügyi ellátását és védelmét támogató intézményrendszer esetében is ellenőrizzük.

A közpénzeket felhasználó intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenységének szabályos működése a közpénzek felhasználása és a közvagyonnal való gazdálkodás hangsúlyos eleme. Az államháztartás körébe tartozó vagyon kezelésének, a vagyonnal való gazdálkodásnak, a szervezetek vagyonérték-megőrző és vagyongyarapító tevékenységének ellenőrzése éppen ezért kiemelt fontosságú. A költségvetési szervek ellenőrzéseit 2016. első félévében folytatjuk, különös tekintettel az egészségügyi és szociális feladatokat ellátó intézményekre.

Az ÁSZ 2016-ban a köztestületek közfeladatok ellátására kapott támogatások felhasználásának, valamint az humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális és köznevelési intézmények, szolgáltatók költségvetési támogatásnak felhasználásának témacsoportos ellenőrzésével olyan területeket fedünk le, amelyeken az ÁSZ még nem végzett ellenőrzést. Ezzel is szűkítve az ellenőrzéssel még nem érintett „fehér foltot”.

Ellenőrzéseink rámutatnak arra, hogy az államháztartás számviteli rendjét milyen mértékben és mennyire fegyelmezetten tartják be az ellenőrzött szervezetek. Továbbra is fókuszálunk ellenőrzéseink során a belső kontrollrendszerre, amelynek megfelelő működése a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás előfeltétele.

Az ÁSZ a helyi önkormányzatok ellenőrzése keretében ellenőrzéseit azokra a területekre koncentrálja, ahol beazonosított kockázatok alapján arra a leginkább szükség van. Ehhez az információs rendszerben lévő adatok monitorozását is alkalmazza. Ezzel a módszerrel az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol még nem végzett ellenőrzéseket. A monitoring riportok készítésével és értékelésével az ÁSZ hozzájárul az önkormányzatok fenntarthatóságához.

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodási tevékenysége ellenőrzéséhez és az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzéséhez készített kiegészítő modulok alkalmazásával megítélhető, hogy az érintett szervezetek

gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e.

Az ÁSZ törvényi felhatalmazás alapján végzi a pártok és a költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok gazdálkodásának, valamint az időközi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzését.

2016-ban az ÁSZ tovább folytatja az „ellenőrök ellenőrzését”, amelynek keretében olyan intézményeket vesz górcső alá, amelyek maguk is végeznek ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet. Ezeknek az ellenőrzéseknek az eredményeként az ÁSZ a lehető legnagyobb hatást tudja elérni a közpénzekkel való szabályszerű, felelős és fegyelmezett gazdálkodás előmozdítása érdekében.

A XXI. század közpénzügyeiben szervesen beépült, és alapvető fontosságú elemként vannak jelen az informatikai rendszerek és folyamatok, amelyek egyre nagyobb mértékű kockázatot jelentenek a közpénzügyi folyamatokban. Az informatikai rendszerek megbízhatósága, zártsága, szabályozott és szabályszerű működése kulcsfontosságú tényezővé vált. Mindezeket szem előtt tartva az előző évben megkezdett, az adatvédelem és az államháztartás információs rendszerének ellenőrzését követően, 2016-ban az adózással kapcsolatos folyamatok működését meghatározó informatikai rendszerek ellenőrzésének indítását tervezi az ÁSZ.

Az ÁSZ küldetésének tekinti, hogy ellenőrzéseivel hozzájáruljon a környezetvédelmi célok eléréséhez, így támogatva a fenntartható fejlődést. Az elmúlt években az ÁSZ több ellenőrzése közvetlenül, vagy közvetve kapcsolódott a fenntartható fejlődés témaköréhez. A 2015-ben indított szén-dioxid kvótákkal való gazdálkodás ellenőrzésén túl 2016-ban a parlagfű elleni védekezésre fordított pénzeszközök felhasználását ellenőrizzük. A kéményseprő-ipari közszolgáltatások megfelelősége a biztonságos energia felhasználáson túl a társadalom széles rétegét érintő fontos élet- és vagyónvédelmi kérdés. A Magyar Energetikai és Közmű-Szabályozási Hivatal az energiahatékonysági stratégia kidolgozása és a megújuló energia hasznosításának előtérbe helyezése révén fontos szerepet tölt be a fenntartható fejlődés biztosításában, így a szervezet ellenőrzése különösen indokolt.

Az ÁSZ nemzetközi szerepvállalása a tudásmegosztás egyik színtere. A nemzeti számvevőszékekkel való együttműködés az ellenőrzési tapasztalatok cseréjén túl lehetőséget ad egy-egy terület nemzetközi szintű összevetésére is. Ilyen együttműködés keretében valósul meg az adatvédelem hazai keretrendszere és egyes kiemelt adatnyilvántartások nemzetközi ellenőrzése, a turizmusfejlesztési intézkedések ellenőrzése a horvát és a macedón számvevőszékekkel, valamint a diplomás pályakövetés jó gyakorlatainak feltárását célzó, a bolgár és a román számvevőszékekkel végzett koordinált ellenőrzés.

Az ÁSZ Stratégiájában célul tűzte ki a számvevőszéki munka eredménye hasznosulásának javítását annak érdekében, hogy az érdemi hatást váltson ki a szükséges változások kezdeményezése vonatkozásában, támogatva ezzel az elszámoltatható közpénzfelhasználás megteremtését. Az ÁSZ a Stratégiájában foglaltakkal összhangban hangsúlyt fektet az utóellenőrzésekre, mint a következményekkel járó ellenőrzések erősítésének eszközére.

A közpénzekkel való hatékony és fegyelmezett gazdálkodás elősegítése érdekében az ÁSZ önkéntes öntesztekkel támogatja a közpénzt felhasználó szervezetek, intézmények szabályos működését.

Az ÁSZ célja, hogy a stratégiájában foglaltakkal összhangban, ellenőrzési tevékenységének hasznosulása a társadalmi bizalom megerősítésében, az ellenőrzött szervezetek

magatartásának megváltozásában, a törvényhozás jogszabályalkotási tevékenysége támogatásában, a legfontosabb társadalmi-gazdasági kérdésekben és a közgondolkodás megváltoztatásában tetten érhető legyen.

TÉMAJEGYZÉK

(tartalomjegyzék témasorszám alapján)

1. *A Magyar Államkincstár ellenőrzése* – A Magyar Államkincstár közigazgatási hatósági tevékenységének, valamint központosított illetmény-számfejtési rendszerének ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
2. *A fővárosi közösségi közlekedés ellenőrzése* – A fővárosi közösségi közlekedés intézményi átalakításának, a Budapesti Közlekedési Központ (BKK Zrt.) létrehozásának, működése szabályszerűségének ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
3. *Adóbeszedési eljárások ellenőrzése* – Egyes adóbeszedési tevékenységekkel kapcsolatos feladatellátás szabályszerűségének ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
4. *Az adatvédelem ellenőrzése* – Az adatvédelem hazai keretrendszerének és egyes kiemelt adatnyilvántartások ellenőrzése nemzetközi együttműködés keretében (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
5. *A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodása* – A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási keretei és az önkormányzati működés feltételei, települési önkormányzat általi kialakításának és biztosításának ellenőrzése (harmadik szakasz, a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
6. *Az önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelőségének ellenőrzése* (második szakasz, a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
7. *Az önkormányzatok gazdasági társaságai* – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése (második szakasz, a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
8. *Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyonmegőrzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése* (második szakasz, a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
9. *Közttestületek ellenőrzése* (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
10. *Megyei hatókörű városi múzeumok ellenőrzése* (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
11. *Nem állami humánszolgáltatók ellenőrzése* – A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális és köznevelési intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
12. *Az államháztartás információs rendszere, valamint a hivatalos statisztikai szolgálat működésének ellenőrzése* (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
13. *Önkormányzati adósságrendezés ellenőrzése* – A helyi önkormányzatok adósságrendezési eljárásának ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)

14. A Magyar Nemzeti Bank működése szabályszerűségének ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
15. Az államháztartás központi alrendszerének adósságát kezelő rendszer ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
16. *Szén-dioxid kvóta ellenőrzése* – Szén-dioxid kvóttal való gazdálkodás ellenőrzése (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
17. Közös ellenőrzéssel a versenyképes tudás jobb hasznosulásáért – a diplomás pályakövetés jó gyakorlatainak feltárása (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
18. A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (harmadik szakasz, a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
19. *Önkormányzatok belső kontrollrendszere* – Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése (ötödik szakasz, a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
20. *A turizmusfejlesztési intézkedések ellenőrzése* – párhuzamos ellenőrzés a horvát és a macedón számvevőszékekkel (a 2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
21. Utóellenőrzések
22. *A gyermekvédelem intézményrendszerének ellenőrzése* – A gyermekek születését, nevelését-oktatását, egészségügyi ellátását és védelmét biztosító intézményrendszer működésének ellenőrzése
23. A kéményseprő-ipari közszolgáltatás ellenőrzése
24. A parlagfü elleni védekezés ellenőrzése
25. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal ellenőrzése
26. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal informatikai rendszereinek ellenőrzése
27. *Az önkormányzatok gazdasági társaságai* – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése (harmadik szakasz)
28. *Állami tulajdonú gazdasági társaságok* – Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyongörzési és gazdálkodási tevékenységének ellenőrzése (harmadik szakasz)
29. *A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodása* – A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodása szabályszerűségének ellenőrzése (negyedik szakasz)
30. *A központi alrendszer intézményei* – A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése (negyedik szakasz)
31. *Önkormányzatok belső kontrollrendszere* – Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése (hatodik szakasz)
32. *Önkormányzatok pénzügyi monitoringja alapján végzett ellenőrzése*

**TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS
EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK**

33. Az időközi választásokra fordított pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
34. *Kampánypénzek ellenőrzése* – Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése
35. A költségvetési támogatásban részesülő pártok 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 1 A Magyar Szocialista Párt 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 2 A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 3 A Lehet Más a Politika 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 4 A Demokratikus Koalíció 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 5 Az Együtt – Korszakváltók Pártja 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 6 A Magyar Liberális Párt 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 7 A Párbeszéd Magyarországért Párt 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
36. A költségvetési támogatásban részesülő pártalapítványok 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 1 A Táncsics Mihály Alapítvány 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 2 A Gyarapodó Magyarországért Alapítvány 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
 - 3 Az Ökopolisz Alapítvány 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
37. A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2015. évi megosztásáról szóló önkormányzati rendelet felülvizsgálata (2015. II. félévi ellenőrzési terv szerinti folyamatban lévő feladat)
38. *2015. évi zárszámadás* – Magyarország 2015. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése
39. *Vélemény a 2017. évi központi költségvetésről* – Vélemény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló javaslatáról

I.

2016. ELSŐ FÉLÉVI ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

A MAGYAR ÁLLAMKINCSTÁR ELLENŐRZÉSE

A Magyar Államkincstár közigazgatási hatósági tevékenységének, valamint központosított illetmény-számfejtési rendszerének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a Kincstár hatósági tevékenységének ellátása szabályozott és szabályszerű volt-e; megelőzték-e, illetve feltárták-e a jogosulatlan kifizetéseket, azok visszafizetéséről, beszedéséről intézkedtek-e; szabályszerűen alakították-e ki és működtették-e a jogorvoslati és panaszkezelési rendszereket; tettek-e intézkedéseket a korrupciós kockázat csökkentése érdekében; a központosított illetmény-számfejtési rendszer kialakítása és működtetése megfelelt-e az előírásoknak és az adatbiztonsági követelményeknek.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A közigazgatási eljárásról szóló törvény alapelveként fogalmazza meg, hogy a közigazgatási hatóság hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A Kincstár hatósági tevékenysége kiterjed az ügyfelek széles körére, felöleli a lakosságot és a közszférát egyaránt.

Az ellenőrzéssel képet kaphatunk arról, hogy a Kincstár hatósági feladatellátása szabályozott-e, eljárásait jogszerűen folytatja-e le, a Kincstár területi szervezetei által folytatott eljárások egységesek-e, a korrupciós kockázatokat kezeli-e. Az ellenőrzés a Kincstár hatósági tevékenységének értékelésével, a jogszabályi és a belső szabályozás esetleges hiányosságainak, valamint az alkalmazott nem szabályszerű eljárás feltárásával és a jó gyakorlatok bemutatásával, a fejlesztendő területek megjelölésével kíván hozzájárulni a szabályszerűbb, tervszerűbb és átláthatóbb feladatellátás elősegítéséhez.

A Kincstár hatósági tevékenységének jogszerűsége rövidtávon hatással van az államigazgatás megítélésére, hosszabb távon növeli az államba vetett bizalmat, ösztönözheti a jogkövető magatartást. Az ellenőrzés megállapításaival, javaslataival hozzájárulhat a működés szabályozottságában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a Kincstár hatósági tevékenysége állampolgárbarátabbá tételéhez.

A központosított illetmény-számfejtési rendszer értékelésével képet kapunk kialakításának és működésének jogszabályi megfeleléséről, az adatbiztonsági követelmények érvényesüléséről.

Témasorszám: 2

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A FŐVÁROSI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS ELLENŐRZÉSE

A fővárosi közösségi közlekedés intézményi átalakításának, a Budapesti Közlekedési Központ (BKK Zrt.) létrehozásának és működése szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a Fővárosi Önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e a közösségi közlekedés intézményrendszerének átalakításáról, a közfeladat megszervezéséről és annak finanszírozásáról; a főváros szabályszerűen alakította-e ki és gyakorolta-e tulajdonosi jogait; a közfeladatot ellátó BKK Zrt. működése, gazdálkodási és ezen belül vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi és szerződésben foglalt előírásoknak; a Fővárosi Önkormányzat és a BKK Zrt. a közlekedésfejlesztési nagyberuházások előkészítésével kapcsolatos feladatait szabályszerűen látta-e el; valamint hasznosították-e a BKV Zrt. működésének ellenőrzéséről készült korábbi ÁSZ jelentés javaslatait.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A fővárosi közösségi közlekedési rendszer működtetésében az állam jelentős szerepet vállal: 2010 és 2012 között évenként 32,2 milliárd Ft, illetve a 2013. évi 10,0 milliárd Ft támogatáson felül 2011-2013. években összesen 41,3 milliárd Ft rendkívüli támogatást is biztosított, valamint a BKV Zrt. adósságállományának konszolidációja során adott fővárosi készfizető kezesség mögött 67,7 milliárd Ft összegű mögöttes állami garancia áll. A nem tervezett állami támogatások, illetve a garanciavállalással kapcsolatos potenciális költségvetési kiadások befolyásolhatják az államháztartási hiányt, és így közvetett módon hatást gyakorolnak az államadósságra.

Az ellenőrzés hasznosulásaként képet kapunk a fővárosi közösségi közlekedés 2010. évi intézményi átalakításának, a BKK Zrt. létrehozásának és működésének, a tervezett közlekedésfejlesztési nagyberuházások előkészítésével kapcsolatos feladatellátásnak a szabályosságáról, az önkormányzati (nemzeti) vagyonnal való felelős, értékmegőrző gazdálkodás érvényesüléséről, a tulajdonosi és a belső ellenőrzésnek a társaság szabályos gazdálkodásához való hozzájárulásáról.

Megállapításaink, következtetéseink alapul szolgálnak a fővárosi közösségi közlekedés 2010. évi intézményi átalakításának, a BKK Zrt. szerepének és működésének értékeléséhez, az esetleges jogszabályi változtatások kezdeményezéséhez. Budapest Főváros Önkormányzatának segítséget nyújthatnak a fővárosi közösségi közlekedés 2010. évi intézményi átalakítása, valamint a tervezett beruházások előkészítése szabályosságának megítéléséhez, a BKK Zrt. működésének értékeléséhez. Ellenőrzésünk hozadékát jelentheti továbbá az állami szerepvállalással járó kockázatokra történő figyelemfelhívás, továbbá a társadalom számára jelzi, hogy közpénz ezen a területen sem maradhat ellenőrizetlenül.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

ADÓBESZEDÉSI ELJÁRÁSOK ELLENŐRZÉSE

Egyes adóbeszedési tevékenységekkel kapcsolatos feladatellátás szabályszerűségének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a NAV személyi jövedelemadóval kapcsolatos egyes tevékenységei szabályozottak és szabályszerűek volt-e; a feladatok szabályszerű ellátását biztosító belső kontrollok kiépítése és működtetése a jogszabályoknak és egyéb szabályozó eszközöknek megfelelt-e; a NAV a magánszemélyek jövedelmének a kettős adóztatása elkerülésével kapcsolatos feladatait a nemzetközi egyezmények és a hatályos hazai jogszabályok előírásai figyelembe vételével, szabályszerűen látta-e el; a kamatjövedelmekből a kifizetők által levont adó teljes körű realizálása érdekében kiépítettek és működtettek-e adatszolgáltatási, ellenőrzési és nyomon követési rendszert.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az adóhatóság feladatellátását érintő ellenőrzéseit az ÁSZ szisztematikus terv szerint végzi. Az államháztartásnak az általános forgalmi adót követően a legnagyobb összegű bevétele a személyi jövedelemadóból származik. A személyi jövedelemadó rendszer több millió adóalanyt érint. Az adóbevallást és az ehhez kapcsolódó kontroll adatszolgáltatásokat évente kell teljesíteni, ebből adódóan azok feldolgozása és ellenőrzése a NAV részéről rövid idő alatt nagy mennyiségű feladat elvégzését teszi szükségessé. A személyi jövedelemadó bevallási és visszaigénylési rendszerét átfogóan utoljára 2004-ben értékelte az ÁSZ. Az állami adóhatóság kamatjövedelmek utáni adóból származó bevételek beszedése érdekében tett intézkedéseinek értékelésére célzottan még nem került sor. Nem rendelkezünk információval arra vonatkozóan sem, hogy a NAV adóztatási feladatainak ellátása során a kettős adóztatás elkerülését célzó nemzetközi egyezmények figyelembevételével jár-e el.

A közpénzeket felhasználó és a költségvetési bevételek legmeghatározóbb részének biztosításáért felelős NAV feladatellátásának szabályszerűségére vonatkozó megállapításaink segítséget nyújthatnak az Országgyűlés törvényhozói munkájában, hozzájárulhatnak az irányítói tevékenység ellátásához, erősítéséhez. Az ellenőrzés során feltárt hiányosságok és kockázatok hozzájárulhatnak a „jó gyakorlatok” terjesztéséhez. Az ellenőrzés biztosítja a társadalom részéről kiemelt érdeklődéssel kísért téma objektív bemutatását. Az ÁSZ nyilvános jelentése segítségével a társadalom átfogó képet alkothat arról, hogy az állami adóhatóság tevékenysége, a személyi jövedelemadó bevallások feldolgozása, ellenőrzési rendszere elősegíti-e a személyi jövedelemadóból, és ezen belül kiemelten a kamatadóból származó költségvetési bevételek teljes körű realizálását, amely növelheti a társadalom és a gazdasági szereplők ÁSZ ellenőrző tevékenységével szembeni bizalmát.

Témasorszám: 4

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ ADATVÉDELEM ELLENŐRZÉSE

Az adatvédelem hazai keretrendszerének és egyes kiemelt adatnyilvántartások ellenőrzése nemzetközi együttműködés keretében

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy megvalósult-e az adatvédelem hazai keretrendszere, és az ellenőrzésre kiválasztott adatfeldolgozó szervezetek megfelelően alkalmazzák-e a biztonságos adatkezelésre, az adatkezelések kiszervezésére és különösen a személyes adatok és a nemzeti adatvagyon védelmére irányuló előírásokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A közigazgatási szervezetek kezelik az ország legnagyobb és legjelentősebb adatnyilvántartásait (polgárok személyi és lakcím adatai, cégnyilvántartás, egészségügyi- és nyugdíjnyilvántartás stb.). Ezen adatnyilvántartások biztonságos és folyamatos működése, az adatok magas szintű védelme nélkülözhetetlen a mind a közigazgatás, mind a gazdaság folyamatos működtetéséhez.

Az adatvédelem kérdésére az európai, és így a magyar közvélemény is általában érzékenyen reagál. Az ellenőrzés várható eredménye, hogy átfogó értékelést ad az Országgyűlés és az állampolgárok számára a magyar adatvédelem aktuális helyzetéről, és rámutat azokra a pontokra, ahol a kontrollok fejlesztése szükséges a jogszabályokban elvárt adatvédelmi szint eléréséhez. Az ÁSZ az ellenőrzéssel felhívja a figyelmet arra, hogy az átláthatóságra való törekvés, mint fő cél mellett az államnak mindig figyelemmel kell lennie az adatokkal való felelős gazdálkodásra, a közszféra, az állampolgárok és vállalkozások adatainak védelmére.

Az adatvédelem ellenőrzése az EUROSAT IT Munkacsoporttal való együttműködés keretében végzett párhuzamos ellenőrzés az adatvédelem aktuális helyzetéről, amely az ÁSZ stratégiájában foglaltak szerint hozzájárul az aktív szerepvállaláshoz a nemzetközi ellenőrzésszakmai közéletben, segíti az adatvédelem fejlődését, illetve támogatja a felelősségteljes, következményekkel járó, a jognak érvényt szerző közigazgatási működést.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A HELYI NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSA

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodási keretei és az önkormányzati működés feltételei, települési önkormányzat általi kialakításának és biztosításának ellenőrzése

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása, az önkormányzati működés feltételeihez, gazdálkodásához kapcsolódóan a települési önkormányzat polgármesteri hivatala kötelező feladatellátása megfelelt-e a jogszabályoknak, továbbá a helyi nemzetiségi önkormányzat működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása és működése erősítette-e az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A „helyi nemzetiségi önkormányzatok” gyűjtőfogalom, magában foglalja mind a települési nemzetiségi önkormányzatok, mind pedig a területi nemzetiségi önkormányzatok teljes körét. Gazdálkodásukra és támogatási rendszerükre vonatkozó jogszabályok az utóbbi években jelentős változásokon mentek át. A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind Európai Unió szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban.

Az ellenőrzések eredményeként a törvényalkotás számára következtetést lehet levonni arról, hogy a nemzetiségi önkormányzatok működési, gazdálkodási feltételeinek, a belső kontrollrendszerük, illetve belső ellenőrzési rendszerük székhely települési önkormányzatok hivatalai általi kialakítására és működtetésére vonatkozó – jelenlegi, differenciálás nélküli – jogszabályi előírások reális követelményeket támasztanak-e az eltérő adottságú települési és helyi nemzetiségi önkormányzatok esetében, illetve indokolt-e esetleges jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad működése, gazdálkodása, belső kontrollrendszere és belső ellenőrzése kialakításában és működtetésében lévő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez, amely csökkentheti a későbbi ellenőrzések gyakoriságát. Az ellenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához, működtetéséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a jelentős számú nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása, illetve működéséhez felhasznált közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül.

Témasorszám: 6

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

AZ ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁSA MEGFELELŐSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: az önkormányzat pénzügyi és vagyoni helyzetének, a gazdálkodás szabályosságának megítélése a költségvetési tervezés, a pénzügyi egyensúly megteremtése, az éves költségvetési beszámolás, a vagyongazdálkodás, a vagyon számbavétele, a gazdasági események elszámolása, és a pénzgazdálkodás szabályszerűsége alapján; valamint annak értékelése, hogy kialakított-e az önkormányzat az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósította-e azok számon kérését, ellenőrzését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az államháztartás önkormányzati alrendszerének közpénz felhasználása, az önkormányzatok által ellátott közfeladatok és önként vállalt feladatok sokrétűsége, valamint a feladatellátáshoz rendelt vagyon nagyságrendje indokolja, hogy az ÁSZ ellenőrzéseket folytasson a pénzügyi és vagyongazdálkodás területén. Az ÁSZ az önkormányzatok ellenőrzését a pénzügyi helyzet megítélésével 2011-ben indította el, és a nagy vagyonnal rendelkező, magas kockázatú önkormányzatok esetében a vagyongazdálkodás ellenőrzésével folytatta. Az elmúlt időszakban az önkormányzati gazdálkodás kockázatai beépítésre kerültek az ellenőrzött önkormányzatok kiválasztási rendszerébe. Az elmúlt 4 év ellenőrzéseinek tapasztalatai megmutatták, hogy továbbra is indokolt az egyrészt elemző, értékelő, a pénzügyi helyzet kockázatát is minősítő, másrészt a pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenység szabályszerűségét értékelő ÁSZ ellenőrzések folytatása.

Ellenőrzéseink hozzájárulnak az önkormányzatok pénzügyi helyzetének pontosabb megítéléséhez azáltal, hogy a pénzügyi helyzetet a vagyoni helyzettel együtt értékeljük, amelyek együttesen határozzák meg az önkormányzatok fejlesztési képességét, és gyakorolnak hatást a feladatellátásra. Feltárjuk az önkormányzati gazdálkodást meghatározó szabályozások összhangjának hiányosságait, a szabályozással nem érintett gazdálkodási területeket, valamint a pénzügyi és vagyongazdálkodás esetleges szabálytalanságait. Beazonosítjuk a pénzügyi egyensúlyi helyzet megbomlásakor a kiváltó okok mellett azok kialakulását is. Bemutatjuk az adósságkonszolidáció önkormányzat általi végrehajtásának szabályszerűségét, az adósságállomány újratermelődésének elkerülése érdekében hozott intézkedéseket. Az ellenőrzés kiter a gazdálkodáshoz kapcsolódó integritás kontrollok meglétének és működésének ellenőrzésére is.

A pénzügyi és vagyongazdálkodás szabályszerűségének ellenőrzése által a megállapításokkal összefüggő javaslatok hasznosítása esetén javul az önkormányzat gazdálkodásának szabályozottsága, valamint a „jó gyakorlatok” terjesztésén keresztül azok az önkormányzatok is átvehetik a pozitív példákat, ahol nem végez ellenőrzést az ÁSZ. Ellenőrzéseink eredményeképpen javaslatokat fogalmazhatunk meg az önkormányzatok pénzügyi egyensúlya fenntartásával kapcsolatos problémák rendszerszemléletű kezelésére, felszámolására.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

AZ ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI TÁRSASÁGAI

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e az ellenőrzésre kerülő közfeladat megszervezéséről; az önkormányzat/tulajdonosi joggyakorló szabályszerűen gyakorolta-e a tulajdonosi jogokat; a gazdasági társaság közfeladat-ellátása bevételeinek, ráfordításainak elszámolása, és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi, illetve a közszolgáltatási/vagyonkezelési szerződésben foglalt tulajdonosi előírásoknak, azok végrehajtása szabályszerű volt-e; a gazdasági társaság kötelezettségállománya jelent-e kockázatot a működésre, illetve a közfeladat ellátásra; valamint a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással.

Kiegészítő modul ellenőrzési célja annak megítélése, hogy az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Külön modul keretében elvégezhető annak értékelése is, hogy az irányítói teljesítményértékelési rendszerek kialakítása és működtetése megfelelő volt-e.

Az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra, amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok teljes körű ellenőrzésének lehetőségét az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2011. január 1-jétől hatályos módosítása teremtette meg. A közfeladatot ellátó gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a vagyon megőrzése, megóvása érdekében, valamint a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek esetében, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek. A közfeladat ellátás költségeinek, ráfordításainak alakulása, színvonala hatással van a lakosság elégedettségére.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy az önkormányzat közfeladat-ellátási kötelezettségének szabályszerűen tett-e eleget, a feladatellátáshoz rendelt köztulajdon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal szervezte-e meg, a feladatot ellátó gazdasági társaság a közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával, folyamatosan biztosította-e a közfeladat ellátását. Az ellenőrzés eredményeképp meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a gazdasági társaság a köztulajdon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit, az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hozzájárult-e a közfeladat szabályszerű ellátásához. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Témasorszám: 8

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMI TULAJDONBAN (RÉSZTULAJDONBAN) LÉVŐ GAZDÁLKODÓ
SZERVEZETEK VAGYONMEGŐRZÉSI ÉS GAZDÁLKODÁSI
TEVÉKENYSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

(második szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlása szabályszerű volt-e; a gazdálkodó szervezet által ellátott feladat bevételei, ráfordításai elszámolásának, és vagyongazdálkodási tevékenységének szabályozása megfelelt-e a jogszabályi és a tulajdonosi előírásoknak és azok végrehajtása szabályszerű volt-e; biztosítva volt-e a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; a vagyonváltozást eredményező döntések esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója és a gazdálkodó szervezet szabályszerűen jártak-e el, a gazdálkodó szervezet épített-e ki és működtetett-e információs rendszert a szabályszerű vagyongazdálkodás érdekében.

Kiegészítő modul ellenőrzési célja annak megítélése, hogy a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Külön modul keretében elvégezhető annak értékelése is, hogy az irányítói teljesítményértékelési rendszerek kialakítása és működtetése megfelelő volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Európai Unióban 1994. év óta hatályos túlzott hiány eljárás mindig kihívást jelentett a tagállamok számára. Kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenőrzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megőrzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és az éves elszámoltatás feltételeinek kialakítása a megrendelő és az állami tulajdon ellenőrzése során nagy hangsúlyt kap. A közszolgáltatás árában és annak támogatásában meg kell jelennie az önköltségszámítás szempontjainak, amely biztosítja a működés fenntarthatóságát (eszközpótlást) is.

Az ellenőrzés rámutathat az állami tulajdonú közszolgáltatást végző gazdálkodó szervezetek gazdálkodási tevékenységével, valamint az államháztartásból származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. Felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges feltételek hiányosságaira, hozzájárulhat az államháztartáson kívüli, de (közvetlenül vagy közvetve) állami vagyont használó gazdálkodó szervezetek tevékenységének átláthatóságához. Ellenőrzésünk eredményeképpen javaslatainkkal, megállapításainkkal hozzájárulhatunk a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának, elszámoltathatóságának javításához.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

KÖZTESTÜLETEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a köztestület gazdálkodása során betartotta-e a vonatkozó jogszabályi előírásokat, szabályszerűen használta-e fel a közfeladatai ellátására kapott állami támogatásokat, illetve az államháztartásból meghatározott célra ingyenesen juttatott vagyont, a köztestületek szabályszerű működését biztosító ellenőrzési, monitoring és nyilvántartási rendszerek megfelelően működtek-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köztestületek közfeladatot látnak el, amelyre fokozott közérdeklődés irányul. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése, amelyhez az Állami Számvevőszék az államháztartásból nyújtott támogatások ellenőrzésével kíván hozzájárulni.

Az ellenőrzés eredményeképp a törvényalkotás számára tapasztalatok állnak rendelkezésre a köztestületek szabályozásához. Az ellenőrzöttek számára visszajelzést adhat az ellenőrzés a közfeladataik ellátására kapott állami támogatások felhasználásának szabályosságáról, esetleges hiányosságairól, míg a társadalom számára információt szolgáltat a köztestület gazdálkodásáról és a közpénzek felhasználásáról. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 10

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUMOK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a megyei múzeumi rendszer átalakítása, az intézményfenntartói rendszerben végbement változások előkészítése és végrehajtása megalapozottan, szabályszerűen történt-e; a megyei hatókörű városi múzeumok és jogelődjeik pénzügyi- és vagyongazdálkodása, a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint az intézményfenntartói feladatok ellátása szabályszerűen történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A megyei hatókörű városi múzeumok kulturális szempontból meghatározó jelentőségűek mind földrajzi elhelyezkedésüket, mind az ellátott feladatokat, valamint a látogatottságukat tekintve. A megyei hatókörű városi múzeumok jelenlegi körének kialakításában, tulajdonosi és fenntartói szerkezetében rövid idő alatt több jelentős változás történt. Ezen intézmények szakmai besorolásukat tekintve a 2011. évben megyei múzeumként, a 2012. évben megyei múzeumi szervezetként, a 2013. évtől kezdődően megyei hatókörű városi múzeumként működtek. A szakmai besorolások változásait párhuzamosan követték a tulajdonosi, vagyongazdálkodási, fenntartói szerepekben történt változások, amelyek még nem zárultak le.

Az ellenőrzés – tekintettel a megyei hatókörű városi múzeumokat (és jogelődjeit) rövid időn belül, gyors ütemben ért környezeti (tulajdonosi, fenntartói-szerkezetet érintő) változásokra - javaslatok megfogalmazásával hozzájárul a fenntartás és működtetés feladatainak ellátására vonatkozó megfelelő jogszabályi környezet – jogalkotók által történő – kialakításához. Az ÁSZ ellenőrzés továbbá a gazdálkodási gyakorlat javítását eredményezheti, több intézmény bevonásával átfogó képet ad a megyei hatókörű városi múzeumokat (és jogelődjeiket) jellemző sajátosságokról, jó gyakorlatokról.

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

NEM ÁLLAMI HUMÁNSZOLGÁLTATÓK ELLENŐRZÉSE

A humánszolgáltatást nyújtó államháztartáson kívüli szociális és köznevelési intézmények, szolgáltatók fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásai felhasználásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a nem állami, nem önkormányzati szociális és köznevelési intézmények fenntartói központi költségvetésből kapott támogatásainak felhasználása szabályszerű volt-e, a támogatások igénylése, évközi módosítása és év végi elszámolása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A köznevelési és szociális feladatokat ellátó nem állami fenntartók által igényelhető állami támogatások körét a mindenkori költségvetési törvények határozzák meg. A 2014. évre adható állami támogatásokat a 2014. évi Kvtv. 16. pontja tartalmazza, az érintett támogatások költségvetési törvény szerinti nagyságrendje 2014-ben 223 Mrd Ft volt. A 2013. évben jelentős változások következtek be a normatív finanszírozás rendszerében, amely érintette a nem állami intézményfenntartókat is. Jelen ellenőrzés a finanszírozási rendszerben 2011-2015 között bekövetkezett változásokra, azok közfeladat ellátásra gyakorolt hatására fókuszál a költségvetési támogatásokat felhasználó államháztartáson kívüli szervezeteknél. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek szabályszerű támogatás felhasználásához, növelheti a társadalmi-gazdasági döntések megfelelőségét, amely a „jó kormányzás” feltétele. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még nem ellenőrizte átfogóan e területet.

A holisztikus megközelítés jegyében jelen ellenőrzés keretében az államháztartáson kívüli szociális és köznevelési tevékenységhez kapcsolódó támogatások felhasználásának megfelelőségét értékeljük az egyedi kockázatelemzés alapján kiválasztott fenntartóknál és intézményeiknél.

Témasorszám: 12

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

**AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS INFORMÁCIÓS RENDSZERE, VALAMINT A
HIVATALOS STATISZTIKAI SZOLGÁLAT MŰKÖDÉSÉNEK ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy az államháztartási információs rendszer és a hivatalos statisztikai szolgálat kialakítása, működése megfelelt-e a jogszabályi és egyéb (uniós) követelményeknek, valamint az adatok megfelelő előállítását biztosította-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az európai uniós és nemzeti kormányzati döntéshozatalban és végrehajtásban a statisztikai adatoknak a közvetlenebb és szélesebb körű hasznosításának igénye egyre erősebb. Az utóbbi években az Unióban a statisztikai adatszolgáltatás fokozott figyelmet kapott. Ez abba a törekvésbe illeszkedett, amelynek célja, hogy az Európai Bizottságnak a tagállami költségvetésekre jobb rálátása legyen. A statisztikai rendszerrel együtt jár az államháztartási információs rendszer minőségének kérdése is, mert az állam költségvetési-gazdálkodási szerepével kapcsolatos statisztikai adatok alapvetően az államháztartási információs rendszerből származnak. A statisztikai és államháztartási információs rendszer megbízható, jó működésének alapvető szerepe van abban, hogy a kormányzat és szélesebb körben a gazdasági, társadalmi szereplők valós és hiteles információk alapján hozhassák meg döntéseiket, mindez pedig a "jó kormányzás" feltétele. Az ellenőrzés javaslataival hozzájárulhat az említett rendszerek biztonságosabbá tételéhez, végső soron növelheti az államháztartási és statisztikai információk megbízhatóságát, így a gazdasági-társadalmi döntések helyességét. Az ellenőrzés indokoltságát az is alátámasztja, hogy az ÁSZ még nem ellenőrizte átfogóan e rendszereket.

Az ellenőrzés típusa: rendszerellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATI ADÓSSÁGRENDEZÉS ELLENŐRZÉSE

A helyi önkormányzatok adósságrendeziési eljárásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az adósságrendeziési eljárások megindítása, lefolytatása szabályszerű volt-e, az önkormányzat gazdálkodása az adósságrendeziési eljárás alatt megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak, az eljárás szereplői – kiemelten a pénzügyi gondnok – a jogszabályokban foglaltak szerint jártak-e el az adósságrendeziés során, a lefolytatott adósságrendeziési eljárások elérték-e a törvényben kitűzött célokat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzati eladósodást 2011-ig csak a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) meghatározott adósság-felvételi korlát szabályozta, a korlát megsértését azonban jogszabályok nem szankcionálták. 2012-től jelentős szigorítás lépett életbe: a korábbi passzív szabályozást a stabilitási törvény hatályba lépésével aktív kontroll váltotta fel, a törvény előírásai alapján az önkormányzatok hitelfelvételei engedélykötelessé váltak. 1996-ban a fenti adósság-felvételi korlát bevezetése mellett az önkormányzatok adósságrendeziésének szabályozására is sor került. Az adósságrendeziési eljárás részben a lakosság védelmét szolgálja azzal, hogy biztosítja a kötelező feladatokhoz való hozzájutást az önkormányzat „csődje” esetén is. Az adósságrendeziést szükségessé tevő problémák speciális pénzügyi elemekkel, a devizaalapú kötvénnyel történő finanszírozás begyűrűző hatásaival, valamint az anyagi lehetőségeket meghaladó, túlméretezett fejlesztésekkel, beruházásokkal összefüggő kötelezettségvállalásokkal egészültek ki. A kiváltó okok sokszínűsége mellett közös ismérvként állapítható meg a kellő szakértelem hiánya, a beruházások túlméretezése és a pénzügyi nehézségek szakszerűtlen kezelése.

Az önkormányzati alrendszer az államháztartás része, az önkormányzatok adóssága ebből következően az államadósság részét képezi. Az adósságrendeziésre vonatkozó szabályozás alapjai annak ellenére csaknem 20 éve lényegében változatlanok, hogy az önkormányzatok finanszírozásának, gazdálkodásának keretei jelentős változásokon mentek keresztül. Az adósságrendeziésre vonatkozó jogszabályi környezet felülvizsgálata a 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.) szabályozási környezete miatt is indokolt.

Az ellenőrzés alapján megfogalmazott javaslatok közvetlenül segíthetik az ellenőrzött önkormányzatok fizetőképességének helyreállítását. A helyi önkormányzatok adósságrendeziési eljárásának ellenőrzése során tett megállapításaink segítséget nyújthatnak az Országgyűlés törvényhozói munkájában, hozzájárulhatnak az irányítói tevékenység erősítéséhez. Az ellenőrzés ezen felül megerősítheti egy preventív monitoring funkció kialakítását a helyi önkormányzatok fizetésektelenségének megelőzése érdekében.

Témasorszám: 14

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

A MAGYAR NEMZETI BANK MŰKÖDÉSE SZABÁLYSZERŰSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: az MNB alapfeladatai közé nem tartozó tevékenységei és gazdálkodása megfeleléségének értékelése. Ennek keretében az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az MNB irányítási, döntéshozatali és ellenőrzési rendszere szabályozottan és szabályszerűen működött-e; az MNB gazdálkodása és a központi költségvetéssel történő elszámolások megfelelően szabályozottak és szabályszerűek voltak-e; a pénzügyi közvetítőrendszert felügyelő, ellenőrző és szabályozó tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; az előző ÁSZ ellenőrzés javaslatai hasznosultak-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (ÁSZ tv.) 5. § (10) bekezdése szerint az Állami Számvevőszék (ÁSZ) ellenőrzi az MNB gazdálkodását és a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvényben foglaltak alapján folytatott, az alapvető feladatok körébe nem tartozó tevékenységét. Évente értékeli az ÁSZ az MNB gazdálkodását, a szabályszerű működés feltételeinek érvényesülését, valamint a központi költségvetéssel összefüggő elszámolásokat. Jelen ellenőrzés annak értékelésére terjed ki, hogy az MNB a jogszabályoknak, az alapító okiratának és a részvényesi jogokat gyakorló (az államháztartásért felelős) nemzetgazdasági miniszter határozatainak megfelelően működik-e, továbbá az ÁSZ az ellenőrzés keretében értékeli az MNB felügyeleti tevékenységét figyelemmel a 2015. I. negyedévében a befektetési szolgáltatók körében bekövetkezett negatív eseményekre.

Az ellenőrzés alapvető hozadéka az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével az Országgyűlés munkájának segítése, az érdekelt intézmények és a szélesebb közvélemény tájékoztatása az ellenőrzött intézmények működésének és feladatellátásának szabályszerűségéről. Az ellenőrzés rámutathat a jogszabályok, a belső szabályozás, a feladatellátás és a szabályszerű működés hiányosságaira, ami segítheti a döntéshozókat az indokolt jogszabály módosításokra, kiegészítésekre vonatkozó javaslatok kidolgozásában. Az ellenőrzésben érintett szervezetek vonatkozásában az ellenőrzés megállapításai és javaslatai hozzájárulhatnak a működés szabályozottságában, a feladatellátás kontrolljai kialakításában esetlegesen fellépő hiányosságok kiküszöböléséhez, a belső szabályzatok és a gyakorlat felülvizsgálatához. A közvélemény számára hiteles információt nyújt az MNB működéséről és gazdálkodásáról, alapfeladatai közé nem sorolt feladatainak ellátásáról, a közpénzekkel való felelős gazdálkodásról, ezzel segítheti az általános szakmai tájékozottság növelését, a szervezetekről kialakított összkép társadalmi kommunikációját. Az ellenőrzés az ÁSZ szervezetén belül az ellenőrzési tapasztalatok gyarapításában, a programok és kommunikációs tervek összeállításában hasznosul, illetve lehetőség nyílik arra, hogy a megállapítások szintetizálásával az ÁSZ a hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét erősítse.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK ADÓSSÁGÁT KEZELŐ RENDSZER ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: az államadósság-kezelési stratégia megalapozottságának és eredményes megvalósításának értékelése, valamint a korábbi ÁSZ ellenőrzési javaslatok hasznosulásának nyomon követése.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Magyarországon az államadóssággal kapcsolatos alapvető fogalmakat és törvényi rendelkezéseket 2011 végéig az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (régí Áht.) tartalmazta. 2012-től két olyan sarkalatos törvény hatályos, amely a költségvetési politikát szabályozza: az Alaptörvény rögzíti az államadósság maximális szintjét („adósság-szabály”), míg a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Gst.) az államadósság fogalmát, leépítésének módját határozza meg.

Az adósság-szabály értelmében – meghatározott kivételes esetektől eltekintve – az államadósság GDP-hez viszonyított mutatójának folyamatos javítását kell biztosítani. Ezen alkotmányos kötelezettség teljesítésében az ÁSZ, mint alkotmányos intézmény és az Országgyűlés legfőbb ellenőrző szerve részt vállal. Ebből a szempontból kiemelt jelentősége van az ÁKK működésének, feladatellátásának, annak, hogy az államadósság finanszírozása milyen költségekkel és kockázatokkal jár. Az államadósság-kezelést eddig az ÁSZ ötévente átfogó ellenőrzéssel értékelte. A legutóbbi, 2012-ben megjelent ÁSZ jelentés (Az államháztartás központi alrendszerének adóssága és éven túli kötelezettségvállalásának ellenőrzése) óta eltelt időszak jelentős változásai indokolják, hogy öt évnél kevesebb idő teljen el a legutóbbi és a soron következő ellenőrzés között.

Az ellenőrzés eredményeképp képet kapunk a központi alrendszer adósságának alakulásáról és az ÁKK szerepéről az adósságfinanszírozás költségeivel, kockázataival összefüggésben, valamint hogy az NGM és különösen az ÁKK tevékenysége adósságkezelés szempontjából mennyire volt eredményes. Az ÁSZ ellenőrzése rávilágíthat a szabályozásból eredő esetleges problémákra, ezáltal hozzájárulhat a szabályozások aktualizálásához és indokolt esetben a területi eltérések kezeléséhez. Az ellenőrzés révén bepillantást nyerhetünk abba is, hogy az NGM tulajdonosi joggyakorlása megfelelő-e és a cégvezető tevékenységének értékelése hozzájárul-e az államadósság-kezelési célok teljesüléséhez.

Az Alaptörvény hatályba lépése óta az államadósság kezelésével kapcsolatos feladatok jelentősége megnőtt, ezzel együtt a társadalom érdeklődése is a téma iránt. Ellenőrzésünkkel bemutatjuk, hogy az ÁKK tevékenysége mennyiben befolyásolhatja az adósság-szabály teljesülését és az államadóssággal kapcsolatos stratégia célok megvalósulását.

Témasorszám: 16

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

SZÉN-DIOXID KVÓTA ELLENŐRZÉSE

Szén-dioxid kvótákkal való gazdálkodás ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a kibocsátási egységkereskedelem szabályainak kialakítása, a kibocsátási egységekkel, mint vagyoni értékű joggal való gazdálkodás szabályossága, megfelelősége biztosította-e a nemzetgazdasági, társadalmi és környezetvédelmi érdekek érvényesülését.

A teljesítmény-ellenőrzés feltételeinek fennállása esetén az ellenőrzés célja annak értékelése is, hogy az ellenőrzéssel érintett intézmények a szén-dioxid kvóták értékesítésének rendszerével összefüggésben létrehozott célkitűzéseiket elérték-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: Elengedhetetlen stratégiai érdek a fenntartható gazdasági növekedés megvalósítása, a klímapolitikai vállalások teljesítését lehetővé tevő, munkahelyeket teremtő és megtartó, az innovációra és kutatásfejlesztésre építő nemzetgazdaság megteremtése. Az ellenőrzés végrehajtása a klímaváltozás, mint minden embert érintő téma jelentősége miatt indokolt. Aktualitást ad az ellenőrzésnek, hogy 2014-ben és 2015-ben módosult a szén-dioxid kvóták kereskedelmének rendszere, jogszabályi és szervezeti feladatváltások történtek.

Az ellenőrzés eredményeképp a kvótakereskedelmi intézkedések értékelése, a tanulságok összegzése támogathatja a szakpolitikai döntéshozók munkáját a jövőbeni programokat illetően, továbbá az ÁSZ jelentése a kommunikációs csatornákon keresztül hozzájárul a magyar társadalom informálásához a klímaváltozás jelentőségéről, az elérhető forrásokról és a lehetséges intézkedésekről. Az ellenőrzés támpontul szolgálhat a többször bírált klímavédelmi célú támogatási rendszer korszerűsítéséhez, átalakításához, ezáltal az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez.

Az ellenőrzés hasznosulásaként képet kapunk arról, hogy a szén-dioxid kvótákkal való gazdálkodás, illetve a pályázati rendszer működtetése során biztosított-e az átlátható közpénzfelhasználás. További várható hozadékként az ellenőrzés rámutathat arra, hogy az ellenőrzött szervezeteknek mely területeken kell a szakmai együttműködést átalakítani, szorosabbá tenni, illetve az ellenőrzés megállapításai visszajelzést adhatnak arról a jogalkotók és az ellenőrzött szervezetek vezetői számára, hogy mely feladatellátási területek hordoznak kezelendő kockázatokat. Az ÁSZ ellenőrzése továbbá rávilágíthat a szabályozásból eredő esetleges problémákra, ezáltal hozzájárulhat a szabályozások fejlesztéséhez, egységesítéséhez.

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

KÖZÖS ELLENŐRZÉssel A VERSENYKÉPES TUDÁS JOBB HASZNOSULÁSÁÉRT – A DIPLOMÁS PÁLYAKÖVETÉS JÓ GYAKORLATAINAK FELTÁRÁSA

Az ellenőrzés célja a jó pályakövetési gyakorlatok feltárása; annak számbavétele, hogy milyen tényezők járultak hozzá a pályakövetési rendszerek eredményességének növeléséhez, a rendszerfejlesztések fenntarthatóságát milyen tervezési, koordinációs és monitoring mechanizmusok, jogi, szakmai követelmények biztosítják, a pályakövetési információk többcélú felhasználása hogyan valósul meg, illetve, hogy a felmérések során a migráció nyomon követése miként jelenik meg; továbbá annak feltárása, hogy milyen együttműködési lehetőségek adódnak az európai és tagállami pályakövetési rendszerek fejlesztésével kapcsolatban.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A pályakövetési rendszerek az oktatáspolitikai döntéshozók számára döntéstámogató eszközként szolgálnak, valamint a felsőfokú képzést folytató intézmények számára is visszajelzést adnak a képzés minőségéről, hasznosulásáról, valamint orientálják a pályaválasztásra készülő fiatalokat is. Az uniós tagállamok oktatási teljesítményének összehasonlíthatósága érdekében az EU egységes alapokon nyugvó, összevont statisztikák készítésére alkalmas pályakövetési rendszer létrehozását tűzte ki célul. Jelenleg az egyes országok pályakövetési módszerei meglehetősen heterogének: a skála a teljesen központosított, hivatalos rendszerektől az egyes egyetemek által külön-külön szervezett, eltérő módszerekkel végrehajtott vizsgálatok laza hálójáig terjed.

A pályakövetési és kapcsolódó információs rendszerek fejlesztésére jelentős összegű források álltak rendelkezésre. Magyarországon a törvényi előírások és a felhasznált támogatások ellenére több területen vontatottan halad a megbízható mérést megalapozó adatrendszerek fejlesztése. Az elmúlt időszakban felerősödött a felzárkózó EU tagállamokból a fejlett tagországok felé irányuló szakember elvándorlás. A képzett munkaerő kivándorlása negatívan hathat az anyaország gazdasági kilátásaira, illetve hosszútávon az uniós gazdaság egészére. A folyamatok pontosabb nyomon követése, a beavatkozási lehetőségek feltárása érdekében fontos a pályakövetés monitoring rendszereinek fejlesztése, harmonizációjának erősítése.

Az ellenőrzést a román és a bolgár számvevőszékkel együttműködve, koordinált ellenőrzésként végezzük. A nemzetközi együttműködés indokoltságát támasztják alá a téma kapcsán tett szakértői megállapítások, ajánlások. Az oktatáskutatók szerint szükség van összehasonlító adatokra, és ezek összegyűjtésének egyetlen módja egy intenzívebb európai együttműködés kialakítása a különböző országok kutatói és intézményei között. A felsőoktatási intézmények összehasonlítását támogató európai pályakövetési megfigyelő rendszer felállítása időszerűvé vált. A koordinált nemzetközi ellenőrzés támogathatja a közös problémák megoldását, megkönnyítheti a tapasztalatcserét, továbbá a közös célok irányába mutató stratégiai munka végzésére ösztönözhet.

Témasorszám: 18

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A KÖZPONTI ALRENDSZER EGYES INTÉZMÉNYEI PÉNZÜGYI ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az ellenőrzött intézményre vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; az intézménynél a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e; kialakították-e az erőforrásokkal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodáshoz szükséges követelményeket, megvalósították-e azok számonkérését, ellenőrzését; az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak; az intézmény átalakításának vagy átszervezésének lebonyolítása szabályszerűen történt-e.

A teljesítmény-ellenőrzés feltételeinek fennállása esetén az ellenőrzés célja annak értékelése is, hogy a gazdálkodás folyamatában a gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi követelmények kialakítása megtörtént-e és azokat működtették-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése alapján „az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését”, az 5. § (3) bekezdése szerint az ÁSZ ellenőrzi az államháztartásból származó források felhasználását a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteknél, intézményeknél.

A közpénzek felhasználásában meghatározó, központi alrendszerbe tartozó intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenységük és/vagy feladatellátásuk súlya miatt jelentős hatást gyakorolhatnak a költségvetés egyensúlyának fenntartására. Hatással vannak továbbá az állami vagyonnal való gazdálkodás minőségére, a kormányzati (szak)politikák végrehajtására, illetve közfeladat ellátásuk vonatkozásában az állampolgárok életminőségére, jogaik és kötelezettségeik gyakorlására. Indokolt ezért, hogy az ÁSZ ezen intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodását, az esetleges átalakulások szabályszerűségét rendszeresen ellenőrizze több évre kiterjedően.

Az ellenőrzések eredményeként nemcsak az ellenőrzött intézmények gazdálkodása javulhat, hanem átfogó képet kaphatunk a központi alrendszerbe tartozó költségvetési szervek gazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is. Ellenőrzéseivel, javaslataival és megállapításaival az ÁSZ elősegítheti a költségvetési szervek pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályozásának javítását.

Az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra, amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

ÖNKORMÁNYZATOK BELSŐ KONTROLLRENDSZERE

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése

(ötödik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása, továbbá egyes elemeinek működtetése biztosította-e az önkormányzatnál a közpénzfelhasználás szabályosságát. Az erőforrásokkal való szabályszerű és hatékony gazdálkodáshoz szükséges követelmények érvényesítése, számon kérése, ellenőrzése megtörtént-e az önkormányzatnál. A belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése támogatta-e az integritás szemlélet érvényesülését. Az ellenőrzés során értékeljük a belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének szabályszerűségét. Bemutatjuk azokat a lényeges szabályozási hiányosságokat, amelyek miatt az ellenőrzött kulcskontrollok nem nyújtanak elegendő védelmet a lehetséges hibákkal szemben. Rámutatunk arra, ha a kulcskontrollok valamely hibát nem előznek meg, nem tárnak fel vagy nem javítanak ki, valamint minősítjük működésük megfelelőségét.

Az ellenőrzés időszakát az ÁSZ kettéosztotta a 2014. október 12-i önkormányzati választásokra való tekintettel (2014. január 1 – 2014. október 12., valamint 2014. október 13 - 2015. április 30.).

Egyes kockázatelemzéssel kiválasztott önkormányzatok ellenőrzése kiegészül külön modul keretében annak értékelésével, hogy az önkormányzat egyes befektetési döntései és azok végrehajtása, elszámolása megfelelt-e a vonatkozó jogszabályoknak és belső szabályozásoknak, a kialakított kontrollrendszer támogatta-e a szabályszerű feladatellátást. A modul ellenőrzésének időtávja módosulhat.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés eredményeképpen a törvényalkotás számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a belső kontrollrendszer önkormányzati területen való kialakításáról, működtetéséről és hatásairól. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a belső kontrollrendszer kialakításában és működésében lévő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez. Az ellenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához. A társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában. A kettéosztott ellenőrzési időszak lehetőséget teremt a 2014. október 12-i önkormányzati választásokat megelőző és követő ciklus belső kontrollrendszere működésének elkülönült értékelésére, valamint a változások nyomon követésére.

A korábbi évek ellenőrzési tapasztalatai alapján fennáll a lehetősége annak, hogy a külső és belső kontroll rendszerek nem működtek minden esetben megfelelően, és az önkormányzatok befektetési döntései, továbbá a döntések végrehajtása és számviteli elszámolása nem voltak teljes mértékben szabályszerűek. Magyarország Alaptörvénye az önkormányzatoktól is elvárja a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvének érvényesítését. A nemzeti vagyonnról szóló törvény szerint a nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.

Témasorszám: 20

Az ellenőrzés típusa: teljesítmény-ellenőrzés

A TURIZMUSFEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSEK ELLENŐRZÉSE

Párhuzamos ellenőrzés a horvát és a macedón számvevőszékkel

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a turizmus fejlesztése érdekében tett intézkedések hozzájárultak-e a célok megvalósulásához.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye:

A turizmus a nemzetgazdaság egyik hangsúlyos ágazata, fejlesztéspolitikai szempontból kiemelt jelentőségű. Magyarország hosszú távú versenyképessége a turisztikai szektor által nyújtott szolgáltatásokban is rejlik, a turizmus hozzájárul továbbá az ország gazdasági növekedéséhez. Az országos szintű koncepcionális és stratégiai tervezési dokumentumok kiemelt feladatként fogalmazzák meg a turizmus fejlesztése által elérni kívánt célokat, a fejlesztés fő irányait, valamint a célkitűzések teljesítéséhez szükséges eszközök körét.

A turisztikai szektort érintő tendenciák alakulása szükségessé teszi a turizmust érintő jogi környezet, a turizmus intézményrendszere összehangolt fejlesztését, a marketing tevékenységet érintően aktív eszközök alkalmazását, képzési programok működtetését, az infrastruktúra magasabb szintre emelését.

Az ellenőrzés a turizmusfejlesztési intézkedések értékelésére fókuszál, kiterjed arra, hogy az intézményi és jogszabályi keretek megfelelően támogatják-e a hazai turizmusfejlesztési célok gyakorlati megvalósítását. A fejlesztéspolitikai dokumentumok kapcsán annak értékelése is cél, hogy a turizmus területén megfelelően felmérték-e a stratégiai intézkedések hatását, valamint megfelelő tájékoztatást adtak-e azokról. Az ellenőrzés értékeli továbbá, hogy a turisztikai célú befektetések ösztönzését és az azokra vonatkozó tájékoztatást szolgáló intézkedések támogatják-e a turizmusfejlesztési célok megvalósítását.

Az ellenőrzés alapján a társadalom képet kaphat a turizmus fejlesztését célzó intézkedésekről, a turizmust támogató intézményrendszer működéséről. Az ellenőrzés eredménye a turizmus jogszabályi környezetének továbbfejlesztésére irányuló jogalkotói munkában is hasznosulhat.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

UTÓELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy a számvevőszéki jelentésben foglalt intézkedést igénylő megállapításokkal és javaslatokkal összhangban készített intézkedési tervben meghatározott feladatokat az ellenőrzött szervezet végrehajtotta-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A számvevőszéki jelentések intézkedést igénylő megállapításaihoz és javaslataihoz kapcsolódóan az ÁSZ törvény 33. § (1) bekezdése értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője intézkedési tervet köteles összeállítani, és az Állami Számvevőszék részére megküldeni. Az Állami Számvevőszék által befogadott intézkedési tervben foglaltak megvalósítását – az ÁSZ törvény 33. § (7) bekezdésében foglaltak alapján – az Állami Számvevőszék utóellenőrzés keretében ellenőrizheti. Az utóellenőrzések keretében – az intézkedések értékelése során – az Állami Számvevőszék figyelembe veszi az ellenőrzött szervezetek működési feltételeiben, valamint a jogszabályi előírásokban bekövetkezett változásokat.

Az intézkedések végrehajtásával az adott terület szabályszerű működése vonatkozásában a kockázatok csökkenhetnek, azonban hosszabb távon az intézkedési tervben foglaltak végrehajtásával önmagában nem szűnnek meg, csak akkor, ha beépülnek az ellenőrzött szervezet működésébe, azokat folyamatosan karban tartják, figyelembe véve, illetve kezelve a változásokat. Emellett az intézkedések végrehajtásáig újabb kockázatok merülhetnek fel a szabályszerű működés vonatkozásában, amelyek kezelése szintén kiemelten fontos az ellenőrzött szervezet számára.

Az ellenőrzött szervezet vezetője által vállalt intézkedési tervekben foglalt feladatok hiányos, illetve késedelmes végrehajtása, valamint annak elmaradása a szabályszerűség és a felelős vezetői magatartás vonatkozásában kockázatot hordoz, ami azt mutatja, hogy az ellenőrzések során feltárt hibák, hiányosságok és szabálytalanságok kezelése nem kapott kellő hangsúlyt.

Az Állami Számvevőszék utóellenőrzési rendszere fokozza a fegyelmet, és igazolja, hogy a közpénzzel való gazdálkodás során nem lehet kitérni a szabályos működés felelőssége elől.

Az utóellenőrzéseket önállóan, vagy ellenőrzéshez kapcsolódóan, annak részeként végezzük.

Témasorszám: 22

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés és teljesítmény-ellenőrzés**

A GYERMEKVÉDELEM INTÉZMÉNYRENDSZERÉNEK ELLENŐRZÉSE

A gyermekek születését, nevelését-oktatását, egészségügyi ellátását és védelmét biztosító intézményrendszer működésének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az érintett humánszolgáltatásokat nyújtó intézmények állami/önkormányzati fenntartói e jogkörüket szabályszerűen és az esélyegyenlőség, illetve a hatékonyság követelményét figyelembe véve gyakorolták-e; az illetékességi körükbe tartozó koordinációs és kapacitás (szolgáltatásnyújtás) optimalizációs feladatukat megfelelően látták-e el; a döntésekhez szükséges jogszabályi környezet és a megfelelő mélységű információk rendelkezésre álltak-e; a jogszabályi előírások alapján kialakított mutatókkal mért esélyegyenlőtlenség mérséklése, illetve a hatékonyság szempontjának érvényesülése megvalósult-e országos/megyei, továbbá az egyes települések, valamint a különböző fenntartók intézményei szintjén.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Hazánk jelentős összegű költségvetési forrást fordít a gyermeket tervező és vállaló szülők, illetve gyermekeik egészségügyi ellátására, szociális védelmére (gyermekvédelemre és -jólétre), valamint a gyermekek közoktatására. (Becsült érték a GDP 4,5%-a évente). Ezek a közszolgáltatások közvetlenül az emberek millióit érintik. Az ellenőrzés célja képet adni arról, hogy az intézmények fenntartói miként látták el a kevésbé hangsúlyozott, ámde annál fontosabb koordinációs- és kapacitás-optimalizációs feladataikat. Az ellenőrzés a feltételek fennállása esetén teljesítmény-ellenőrzéssel egészül ki és értékeli a hatékonysági szempontok érvényesülését a feladatellátás során.

Az ellenőrzés megállapításai, javaslatai révén az érintettek, azaz a legszélesebb közönség is tájékozódhat erről a területről, emellett a megállapításokat, javaslatokat hasznosíthatják a döntéshozók is.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés és teljesítmény-ellenőrzés

A KÉMÉNYSEPRŐ-IPARI KÖZSZOLGÁLTATÁS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja a hatályos szabályozás szerinti kéményseprő-ipari közszolgáltatás megszervezésének és nyújtásának értékelése megfeleléségi szempontokból; az ellátásért felelős önkormányzatok és a közszolgáltatási szerződés alapján szolgáltatást végzők, valamint a tűzvédelmi hatóság közszolgáltatással kapcsolatos feladatellátása, valamint a kontrollok megfelelőségének értékelése, továbbá a szolgáltatási díjakat szabályozó jogszabályok betartásának, a közszolgáltatóknak juttatott források elszámolásának szabályszerűségi értékelése. Az ellenőrzés célja továbbá annak értékelése, hogy a kéményseprő-ipari szolgáltatások terén kitűzött célokat elérték-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A kéményseprő-ipari szolgáltatások megfelelése a társadalom széles rétegét érintő fontos élet- és vagyónvédelmi kérdés. Az elmúlt években a terület szabályozottsága jelentősen változott. A jelenlegi törvényi szabályozás hatálya alatt ellátási anomáliák léptek fel, a szolgáltatást egyes megyékben szerződéses közszolgáltató híján kijelölés alapján kellett elvégeztetni. A kéményseprő-ipari közszolgáltatás működését az ÁSZ még nem ellenőrizte.

Az ellenőrzés eredményei objektív képet adnak a társadalom (lakossági felhasználók), a közszolgáltatást végző szereplők, illetve a jogalkotók számára arról, hogy szabályszerűen működött-e az ellenőrzött időszakban a közszolgáltatás rendszere.

Témasorszám: 24

Az ellenőrzés típusa: rendszerellenőrzés

A PARLAGFŰ ELLENI VÉDEKEZÉS ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a parlagfű elleni védekezés rendszere megfelelően működik-e, a felderítési, szankciós és közérdekű védekezés rendszerében részt vevő hatóságok szabályszerűen látják-e el ezzel kapcsolatos feladataikat. Ellenőrzési cél továbbá annak értékelése, hogy a parlagfű elleni védekezés kapcsán megtett intézkedések elősegítették-e a hosszú távú célok megvalósulását.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A földterületek parlagfű fertőzöttségének visszaszorítása törvényileg előírt feladat, a védekezés a földhasználók és a hatóságok kötelezettsége. A környezetvédelmi stratégiai programok, akciótervek hosszú távú célokat fogalmazzak meg a parlagfű-mentesítéssel kapcsolatban. 2013-ról 2014-re csökkent a közérdekű védekezéssel érintett terület nagysága, annak ellenére, hogy a pollenkoncentráció nőtt. Ez a hatóságok felderítő-, szankciós- és mentesítést végző tevékenységeinek rendszerszintű hiányosságaira utal.

Az ellenőrzés megállapításai rámutathatnak arra, hogy melyek a parlagfű elleni védekezési rendszer gyenge és erős pontjai, a szabályozás hiányosságai, hogy a védekezéssel sikerült-e csökkenteni a fertőzött területek nagyságát. Az ellenőrzés képet adhat a Parlagfű Bejelentő Rendszer működéséről, a beérkező bejelentések kezelésének megfelelőségéről, a rendszer információinak hasznosításáról illetve az esetleges hiányosságokról a hasznosítás, lakossági felvilágosítás terén. Az ellenőrzés megállapításai a Kormány, a jogalkotó, a társadalom és az ellenőrzött szervezetek számára egyaránt hasznos információkkal szolgálhatnak.

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

**A MAGYAR ENERGETIKAI ÉS KÖZMŰ-SZABÁLYOZÁSI HIVATAL
ELLENŐRZÉSE**

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az ellenőrzött intézményre vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; az intézménynél a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése, valamint az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályok és a belső szabályzatok előírásainak; egyes szakmai feladatainak és a hatósági ellenőrzési tevékenységének ellátása megfelelő volt-e illetve az intézmény 2013. évi átalakulása szabályszerűen történt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszék a 2013. évtől ellenőrzései során előtérbe helyezte a közfeladat-ellátó rendszerek ellenőrzését. A Magyar Energetikai és Közmű-Szabályozási Hivatal a magyarországi közműszolgáltató szervezetek legfőbb szabályozó, felügyeleti és ellenőrző szerve, tevékenysége valamennyi piaci szereplőre hatással van. A szervezet az energiahatékonysági stratégia kidolgozása és a megújuló energia hasznosításának előtérbe helyezése révén fontos szerepet tölt be a fenntartható fejlődés biztosításában, így a szervezet ellenőrzése különösen indokolt. A Magyar Energetikai és Közmű-Szabályozási Hivatal tevékenységének ellenőrzését az átadás-átvétel folyamatainak szabályszerűségére, illetve a jogutód szervezet belső kontrollrendszerére, pénzügyi- és vagyongazdálkodására különös tekintettel folytatjuk le. Az ellenőrzés során értékeljük, hogy az intézmény vezetője kialakított-e a teljesítmény mérését szolgáló követelményeket, mutatószámokat, ha igen, a teljesítmény mérése miként történt.

Az ellenőrzés megállapításai az ellenőrzött szervezetek esetében a tevékenység szabályszerű ellátásának elősegítése révén, a döntéshozók számára a jogalkotási folyamat során hasznosulhatnak..

Témasorszám: 26

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL INFORMATIKAI RENDSZEREINEK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a NAV informatikai rendszereit az előírt követelményeknek megfelelően alakították-e ki; megfelelő volt-e az e-kereskedelemmel összefüggő áfa megfizetésével, a kutatás-fejlesztési adókedvezmény érvényesítésével, valamint az adók módjára behajtandó köztartozások beszedésével kapcsolatos feladatellátás, valamint az információs és monitoring rendszer kiépítése és működtetése; a feladatellátást támogató informatikai alkalmazások és azok kontrolljai biztosították-e a NAV tevékenységének megfelelőségét.

Az ellenőrzés indokoltága és várható eredménye: A NAV-val szemben támasztott elvárás az állami kiadások fedezetére szolgáló költségvetési bevételek jogszerű és eredményes biztosítása. Ennek érdekében szükséges, hogy a NAV a számára előírt feladatokat a jogszabályban előírt elvárásoknak megfelelő informatikai támogatással végezze.

Az általános forgalmi adóból származik az államháztartás legnagyobb összegű bevétele. Az e-kereskedelem olyan új, bővülő piac, ahol a szolgáltatás természete miatt magasabb az áfa befizetés elkerülésének kockázata, az adózatlan forgalom aránya. 2015-től az e-kereskedelem távértékesítésének áfa szabályai alapvetően megváltoztak, amely új feladatokat jelent az állami adóhatóság számára. A tudásalapú gazdaság megteremtésének, a fenntartható gazdasági növekedésnek egyik alapvető feltétele a kutatásfejlesztési, illetve innovációs ágazat eredményessége.

Az ellenőrzést indokolja emellett, hogy az ÁSZ a NAV korábbi ellenőrzései során hiányosságokat állapított meg, és kockázatokat tárt fel az informatikai biztonsággal, a NAV feladatellátásával, a központi költségvetést megillető áfa bevételek teljesítésével, a kockázatkezelési és ellenőrzési rendszer működésével összefüggésben.

Az ellenőrzés a NAV informatikai rendszerének, illetve az e-kereskedelemmel összefüggő áfa megfizetésével és a kutatás-fejlesztési adókedvezmény érvényesítésével kapcsolatos tevékenységének értékelésével kíván hozzájárulni a szabályszerű és átlátható feladatellátás elősegítéséhez, és ezzel a költségvetést megillető bevételek minél teljesebb körű realizálásához.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

AZ ÖNKORMÁNYZATOK GAZDASÁGI TÁRSASÁGAI

Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának ellenőrzése

(harmadik szakasz)

Az ellenőrzés célja annak értékelése, hogy az önkormányzat vagyongazdálkodási tevékenysége során szabályszerűen gyakorolta-e tulajdonosi jogait; a gazdasági társaság szabályozottsága, gazdálkodása és vagyongazdálkodási tevékenysége, bevételeinek és ráfordításainak elszámolása megfelelt-e a jogszabályi és tulajdonosi előírásoknak; a gazdasági társaság kötelezettségállománya jelent-e kockázatot a működésre, valamint a gazdálkodás átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a szolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással.

Kiegészítő modul ellenőrzési célja annak megítélése, hogy az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadóságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Az ellenőrzés külön modul keretében lehetőséget kínál a vezetői teljesítmény értékelésére irányuló helyénvalósági kritériumokra.

Az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra, amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az önkormányzatok többségi tulajdonában álló gazdasági társaságok ellenőrzése kiemelten fontos a vagyon megőrzése, megóvása érdekében, valamint a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek esetében, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek. A feladatellátás költségeinek, ráfordításainak alakulása a lakosság széles rétegét érinti.

Ellenőrzéseink feltárhatják, hogy az önkormányzat a feladatellátásához rendelt vagyon működtetését a tulajdonostól elvárható gondossággal végezte-e, a feladatot ellátó gazdasági társaság a szolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával biztosította-e a feladat ellátását. Az ellenőrzés eredményeképp meghatározhatóvá válnak a költségvetési hiányt befolyásoló szervezetek kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. Az ellenőrzés rávilágíthat arra, hogy a gazdasági társaság a vagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit, az önkormányzat tulajdonosi felügyelete hozzájárult-e a szabályszerű gazdálkodáshoz és feladatellátáshoz. A megállapítások alapján megfogalmazott számvevőszéki javaslatok hasznosítása elősegítheti a meglévő hibák megszüntetését. A jó gyakorlatok bemutatásával az ÁSZ hozzájárulhat a követendő megoldások megismertetéséhez, terjesztéséhez.

Témasorszám: 28

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

ÁLLAMI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

Az állami tulajdonban (résztulajdonban) lévő gazdálkodó szervezetek vagyongörzési és gazdálkodási tevékenységének ellenörzése

(harmadik szakasz)

Az ellenörzés célja: annak értékelése, hogy a tulajdonosi jogok gyakorlása szabályszerű volt-e; a gazdálkodó szervezet szabályozottsága, gazdálkodása és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi és a tulajdonosi előírásoknak; biztosítva volt-e a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltségszámítással; a vagyónváltást eredményező döntések esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója és a gazdálkodó szervezet szabályszerűen jártak-e el.

Kiegészítő modul keretében ellenörzési cél annak megítélése is, hogy a kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetek gazdálkodásának a kormányzati szektor hiányára és az államadósságra befolyással bíró elemei a jogszabályi előírásoknak megfelelnek-e.

Az ellenörzés külön modul keretében lehetőséget kínál a vezetői teljesítmény értékelésére irányuló helyénvalósági kritériumokra.

Az ellenörzés indokoltsága és várható eredménye: Az Európai Unióban 1994. év óta hatályos túlzott hiány eljárás mindig kihívást jelentett a tagállamok számára. Kiemelten fontosak a kormányzati szektor elszámolásaiban megjelenő állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek, amelyekkel szemben alapvető követelmény, hogy gazdálkodásuk, működésük szabályszerű, az általuk szolgáltatott adatok minél megbízhatóbbak legyenek.

Az állami tulajdonú gazdálkodó szervezetek ellenörzése kiemelten fontos a nemzeti vagyon megörzése, megóvása érdekében. Gazdálkodásuk jellemzően a közérdeklődés és a média figyelmének középpontjában áll, amihez hozzájárul a gazdálkodásuk körébe tartozó – közvetlen vagy közvetett állami tulajdonú, tehát végső soron a nemzeti vagyon részét képező – vagyon nagysága, illetve az általuk ellátott közszolgáltatások minősége és hatékonysága. A közszolgáltatási árképzés megalapozottsága és az éves elszámoltatás feltételeinek kialakítása a megrendelő és az állami tulajdon ellenörzése során nagy hangsúlyt kap. A közszolgáltatás árában és annak támogatásában meg kell jelennie az önköltségszámítás szempontjainak, amely biztosítja a működés fenntarthatóságát (eszközpótlást) is.

Az ellenörzés rámutathat az állami tulajdonú közszolgáltatást végző gazdálkodó szervezetek gazdálkodási tevékenységével, valamint az államháztartásból származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. Felhívhatja a figyelmet a jogszabályi követelmények teljesítéséhez szükséges feltételek hiányosságaira, hozzájárulhat az államháztartáson kívüli, de (közvetlenül vagy közvetve) állami vagyont használó gazdálkodó szervezetek tevékenységének átláthatóságához. Ellenörzésünk eredményeképpen javaslatainkkal, megállapításainkkal hozzájárulhatunk a közvagyonnal való gazdálkodás átláthatóságának, elszámoltathatóságának javításához.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

A HELYI NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK GAZDÁLKODÁSA

A helyi nemzetiségi önkormányzatok gazdálkodása szabályszerűségének ellenőrzése

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása, a gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátása megfelelt-e a jogszabályoknak, továbbá a helyi nemzetiségi önkormányzat működési és gazdálkodási kereteinek kialakítása és működése erősítette-e az integritás szemlélet érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: A „helyi nemzetiségi önkormányzatok” gyűjtőfogalom, magában foglalja mind a települési nemzetiségi önkormányzatok, mind pedig a területi nemzetiségi önkormányzatok teljes körét. Gazdálkodásukra és támogatási rendszerükre vonatkozó jogszabályok az utóbbi években jelentős változásokon mentek át. A nemzetiségek helyzete, támogatása mind hazai, mind Európai Unió szinten kiemelt figyelmet kap napjainkban.

Az ellenőrzések eredményeként visszajelzést ad a nemzetiségi önkormányzat működése, gazdálkodása, belső kontrollrendszere és belső ellenőrzése kialakításában és működtetésében lévő hiányosságokról. Az ellenőrzés javaslataival ezen a területen is hozzájárul a közpénzek szabályok felhasználásához. Megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához, működtetéséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a jelentős számú nemzetiségi önkormányzat gazdálkodása, illetve működéséhez felhasznált közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül.

Témasorszám: 30

Az ellenőrzés típusa: **megfeleléségi ellenőrzés**

A KÖZPONTI ALRENDSZER INTÉZMÉNYEI

A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése

(negyedik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megítélése, hogy az ellenőrzött intézményre vonatkozó irányító szervei feladatellátás a jogszabályi előírások betartásával történt-e; az intézménynél a belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése szabályszerű volt-e; biztosított volt-e a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű gazdálkodás, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítése; az intézmény pénzügyi és vagyongazdálkodása megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és belső szabályzatainak.

A teljesítmény-ellenőrzés feltételeinek fennállása esetén az ellenőrzés célja annak értékelése is, hogy a gazdálkodás folyamatában a gazdaságossági, hatékonysági és eredményességi követelmények kialakítása megtörtént-e és azokat alkalmazták-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése alapján „az Állami Számvevőszék általános hatáskörrel végzi a közpénzekkel és az állami és önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás ellenőrzését”, az 5. § (3) bekezdése szerint az ÁSZ ellenőrzi az államháztartásból származó források felhasználását a központi költségvetésből gazdálkodó szervezeteknél, intézményeknél.

A közpénzek felhasználásában meghatározó, központi alrendszerbe tartozó intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodási tevékenységük és/vagy feladatellátásuk súlya miatt jelentős hatást gyakorolhatnak a költségvetés egyensúlyának fenntartására. Hatással vannak továbbá az állami vagyonnal való gazdálkodás minőségére, a kormányzati (szak)politikák végrehajtására, illetve közfeladat ellátásuk vonatkozásában az állampolgárok életminőségére, jogaik és kötelezettségeik gyakorlására. Indokolt ezért, hogy az ÁSZ ezen intézmények pénzügyi és vagyongazdálkodását, az esetleges átalakulások szabályszerűségét rendszeresen ellenőrizze több évre kiterjedően.

Az ellenőrzések eredményeként nemcsak az ellenőrzött intézmények gazdálkodása javulhat, hanem átfogó képet kaphatunk a központi alrendszerbe tartozó költségvetési szervek gazdálkodásának hiányosságairól, de a jó gyakorlatokról is. Ellenőrzéseivel, javaslataival és megállapításaival az ÁSZ elősegítheti a költségvetési szervek pénzügyi és vagyongazdálkodása szabályozásának javítását.

Az ellenőrzés eltérő tartalommal és ellenőrzött időszakokkal kerül lefolytatásra, amennyiben azt az egyes területeken beazonosított kockázatok indokolják.

Az ellenőrzés típusa: **megfelelőségi ellenőrzés**

ÖNKORMÁNYZATOK BELSŐ KONTROLLRENDSZERE

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának és működtetésének ellenőrzése

(hatodik szakasz)

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása és működtetése biztosította-e az önkormányzatnál a közpénzfelhasználás szabályosságát, a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal történő szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodást, a beszámolási és adatszolgáltatási kötelezettségek szabályszerű teljesítését. A belső kontrollrendszer kialakítása és működtetése támogatta-e az integritás szemlélet érvényesülését. Az ellenőrzés során értékeljük a belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének szabályszerűségét.

Egyes, kockázatelemzéssel kiválasztott önkormányzatok ellenőrzése az elszámoltathatóság és a fegyelmezett gazdálkodás követelményeire figyelemmel kiegészülhet az önkormányzat feladatellátása, illetve gazdálkodása kapcsán kockázatosnak minősített területek, így pl. az önkormányzatok egyes befektetési döntéseinek, folyamatok szabályozottságának és szabályos végrehajtásának külön modul keretében történő értékelésével. A modul ellenőrzésének időtávja eltérhet a belső kontrollrendszer ellenőrzésének időtávjától.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés eredményeképpen a törvényalkotás számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a belső kontrollrendszer önkormányzati területen való kialakításáról, működtetéséről és hatásairól. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a belső kontrollrendszer kialakításában és működésében lévő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez. Az ellenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához. A társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában.

A korábbi évek ellenőrzési tapasztalatai alapján fennáll a lehetősége annak, hogy a külső és belső kontroll rendszerek nem működtek minden esetben megfelelően, és az önkormányzatok befektetési döntései, továbbá a döntések végrehajtása és számviteli elszámolása nem voltak teljes mértékben szabályszerűek. Magyarország Alaptörvénye az önkormányzatoktól is elvárja a kiegyensúlyozott, átlátható és fenntartható költségvetési gazdálkodás elvének érvényesítését. A nemzeti vagyonról szóló törvény szerint a nemzeti vagyonnal felelős módon, rendeltetésszerűen kell gazdálkodni.

Témasorszám: 32

Az ellenőrzés típusa: megfeleléségi ellenőrzés

ÖNKORMÁNYZATOK PÉNZÜGYI MONITORINGJA ALAPJÁN VÉGZETT ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: az önkormányzati rész rendszerek monitoring riportjainak értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésére irányuló önkormányzati döntések, intézkedések előmozdítása.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ stratégiájában célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, valamint az ellenőrzések helyszíneit objektív mutatószámrendszer alapján választja ki. Az ÁSZ stratégiai céljai közt szerepel, hogy új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát.

A monitoring rendszer az önkormányzatok központi információs rendszerben szereplő pénzügyi adatainak nyomon követése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a pénzügyi-vagyoni területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzési beavatkozást igényelnek. Az ellenőrzés végrehajtására az önkormányzati rész rendszerekről készített riportoknak a felhasználásával kerül sor. Ezzel az módszerrel az ÁSZ olyan önkormányzatokat is be tud vonni az értékelésbe, ahol még nem végzett ellenőrzéseket. A monitoring riportok készítése és értékelésével hozzájárul az önkormányzatok fenntarthatóságához.

Az önkormányzatok monitoring alapján végzett, egyszerűsített ellenőrzési eljárás eredményeként az ÁSZ kapacitásainak leghatékonyabb kihasználásával a lehető legnagyobb lefedettséget a kockázatokra fókuszáltan képes biztosítani az önkormányzati alrendszer területén, és átfogó képet tud alkotni egy adott terület kockázatos elemeiről.

II.

TÖRVÉNY SZERINT ÉVES, KÉTÉVES GYAKORISÁGGAL ELVÉGZENDŐ ÉS EGYÉB ESEMÉNYHEZ KÖTÖTT ELLENŐRZÉSEK

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

AZ IDŐKÖZI VÁLASZTÁSOKRA FORDÍTOTT PÉNZESZKÖZÖK FELHASZNÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzati képviselők időközi választására fordított pénzeszközeinek tervezése, felhasználása, elszámolása és annak ellenőrzése szabályszerű volt-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ellenőrzés az időközi választások (illetve megismételt választások) előkészítése és lebonyolítása során igénybe vett pénzeszközök szabályszerű felhasználására fókuszál. Az ellenőrzés eredményeként véleményt formálunk arról, hogy az időközi választások előkészítésénél és lebonyolításánál a központi költségvetésből biztosított pénzeszközök felhasználása az érintett szervezeteknél összhangban volt-e a választási eljárásra vonatkozó jogszabályi környezet rendelkezéseivel, amellyel eleget teszünk a törvényben előírt, Országgyűlés felé teendő tájékoztatási kötelezettségünknek.

Ellenőrzésünkkel véleményt formálunk az időközi választások előkészítése és lebonyolítása során az ellenőrzéssel érintett szervezeteknél felhasznált pénzeszközök jogszabályokban leírtaknak megfelelő tervezéséről, felhasználásáról, elszámolásáról és ellenőrzéséről. Az ellenőrzéssel rámutathatunk az időközi választás előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközökkel kapcsolatos esetleges szabályozási problémákra, így ellenőrzésünk hozzájárulhat az időközi választások előkészítése és lebonyolítása során felhasznált pénzeszközök feletti kontrollok erősítéséhez. Kapcsolódó megállapításainkkal elősegíthetjük, támogathatjuk a jogalkotói és a szabályozói munkát.

Ellenőrzésünk megalapozhatja a joggyakorlásban résztvevő szervezetek tevékenységét szabályozó törvényi előírások, belső szabályzatok, eljárási rendek felülvizsgálatát. Az esetlegesen feltárt szabályozási és kontroll hiányosságok bemutatásával ellenőrzésünk hozzájárul azok kijavításához, valamint közvetetten a választások előkészítése és lebonyolítása során a közpénzek felhasználásával kapcsolatos közbizalom erősítését.

Témasorszám: 34

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

KAMPÁNYPÉNZEK ELLENŐRZÉSE

Az időközi országgyűlési képviselő-választási kampányokra fordított pénzeszközök elszámolásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása, hogy az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek jutott, valamint az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek nem jutott, de más jelölt, vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzött egyéni jelöltek, továbbá azok jelölő szervezetei betartották-e az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló törvény előírásait.

Ennek keretében ellenőrizni kell: Az időközi országgyűlési választásokon (ideértve azok előírt esetben történő megismétlését is) képviselőnek jutott egyéni jelöltek, továbbá országgyűlési képviselőnek nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő egyéni jelöltek, vagy a 2013. évi LXXXVII. törvény az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló törvény (továbbiakban: Kftv.) 2/A. § (1) bekezdése szerinti lemondás esetén azok jelölő szervezetei a Kftv. 1. §-ban foglaltak szerinti egymillió forint összegű, központi költségvetésből juttatott támogatást a választási kampányidőszakban, a választási kampánytevékenységgel összefüggő dologi kiadások finanszírozására fordították-e. Az időközi országgyűlési választásokon képviselőnek jutott egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik jelöltjeikkel együtt, valamint a képviselőnek nem jutott, kérelem alapján ellenőrzendő egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik betartották-e a Kftv. 7. § (1) bekezdésében meghatározott, jelöltenkénti ötmillió forint összeghatárt.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: a fentiekben meghatározott előírások betartásának ellenőrzése a Kftv. 8/B. § (1) bekezdésében, valamint a 9. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az Állami Számvevőszék feladata. A Kftv. idézett rendelkezései szerint a választásra fordított állami és más pénzeszközök fentiek szerinti felhasználását az Állami Számvevőszék a választást követő egy éven belül a képviselőnek jutott jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében hivatalból, egyéb jelöltek és jelölő szervezeteik tekintetében más jelölt, vagy jelölő szervezet indokolt kérelmére ellenőrzi.

Az ellenőrzést az a garanciális követelmény indokolja, hogy az egyéni jelöltek és jelölő szervezeteik gazdálkodásának törvényességi ellenőrzése biztosított legyen.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTOK 2013-2014. ÉVI
GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

- 1 A Magyar Szocialista Párt 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 2 A Jobbik Magyarországért Mozgalom 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 3 A Lehet Más a Politika 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 4 A Demokratikus Koalíció 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 5 Az Együtt – Korszakváltók Pártja 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 6 A Magyar Liberális Párt 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 7 A Párbeszéd Magyarországért Párt 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a közzétett éves beszámolók a törvényi előírásoknak megfeleltek-e, a könyvvezetés és gazdálkodás során betartották-e a vonatkozó jogszabályi és belső előírásokat; a párt a működéséhez szabályszerűen igénybe vehető forrásokat használt-e fel; az előző ÁSZ ellenőrzés során feltárt hiányosságok megszüntetéséről intézkedett-e.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (11) bekezdés a) pontja, valamint a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény 10. § (1) bekezdése alapján a pártok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak a pártoknak a gazdálkodását, amelyek rendszeres költségvetési támogatásban részesültek. Az ÁSZ még nem ellenőrizte a Demokratikus Koalíció, az Együtt – Korszakváltók Pártja, a Magyar Liberális Párt, valamint a Párbeszéd Magyarországért gazdálkodásának törvényességét, mivel a felsorolt pártok a 2014. évi OGY választáson elért eredményük alapján 2014-től részesülnek rendszeres költségvetési juttatásban.

A gazdálkodás szabályszerűségének, a felhasznált közpénzek nagyságának bemutatásával a társadalom objektív képet alkothat a pártok működéséről. Az ellenőrzés megállapításai gazdálkodás megfelelőségének bemutatásával elősegíthetik, hogy a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzés rámutat a pártok gazdálkodásával, valamint az állami költségvetésből származó források felhasználásával kapcsolatos jó gyakorlatokra és szabálytalanságokra. A hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a törvényi rendelkezések megsértésének szankcionálását. Ugyancsak az ellenőrzés hozadékát képezi az előző ÁSZ ellenőrzés felhívásai hasznosulásának értékelése.

Témasorszám: 36

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐ PÁRTALAPÍTVÁNYOK
2013-2014. ÉVI GAZDÁLKODÁSA TÖRVÉNYESSÉGÉNEK ELLENŐRZÉSE**

- 1 A Táncsics Mihály Alapítvány 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 2 A Gyarapodó Magyarországért Alapítvány 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése
- 3 Az Ökopolisz Alapítvány 2013-2014. évi gazdálkodása törvényességének ellenőrzése

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy az alapítvány törvényesen gazdálkodott-e; az éves számviteli beszámolók és az alapítvány tevékenységéről szóló éves jelentések a jogszabályi előírásoknak megfeleltek-e; a könyvvizetés és gazdálkodás során a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket és belső előírásokat betartották-e; továbbá az előző ÁSZ ellenőrzés javaslatai alapján készített intézkedési tervben foglalt feladatokat végrehajtották-e.

Az ellenőrzés indokltsága és várható eredménye: A pártok működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítványokról szóló 2003. évi XLVII. törvény alapján az alapítványok gazdálkodása törvényességének ellenőrzésére az ÁSZ jogosult. Törvényi előírás alapján az ÁSZ két évente ellenőrzi azoknak az alapítványoknak a gazdálkodását, amelyek e törvény szerint költségvetési támogatásban részesültek.

Az ellenőrzés a gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával hozzájárul ahhoz, hogy a társadalom objektív képet alkothasson a pártalapítványok működéséről. Az ellenőrzés eredménye elősegítheti, hogy a jelentésben foglalt megállapítások, következtések és javaslatok alapján a törvényalkotók konkrét lépéseket tegyenek a pártalapítványok finanszírozására vonatkozó szabályozások megváltoztatása, átláthatóbbá, ellenőrizhetőbbé tétele irányába. Az ellenőrzött szervezetek szintjén a hiányosságok, szabálytalanságok feltárása, az ennek kapcsán megfogalmazott megállapítások elősegíthetik a pártalapítványok szabályszerű gazdálkodását. A gazdálkodás szabályszerűségének bemutatásával az ellenőrzés értékteremtő módon járul hozzá az ÁSZ stratégiai céljainak megvalósításához.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

**A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZATOT ÉS A KERÜLETI ÖNKORMÁNYZATOKAT
OSZTOTTAN MEGILLETŐ BEVÉTELEK 2015. ÉVI MEGOSZTÁSÁRÓL SZÓLÓ
ÖNKORMÁNYZATI RENDELET FELÜLVIZSGÁLATA**

Az ellenőrzés célja: a Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek 2015. évi megosztásának, valamint a helyi adózással kapcsolatos kiadások megállapítása, elszámolása szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés indokolttsága és várható eredménye: A Fővárosi Önkormányzatot és a kerületi önkormányzatokat osztottan megillető bevételek körét, valamint a forrásmegosztás szabályait a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok közötti forrásmegosztásról szóló CXXXIII. törvény határozza meg. A törvény előírása alapján a Fővárosi Önkormányzat tárgyévre vonatkozó forrásmegosztási rendeletét az ÁSZ felülvizsgálja. Ha az ÁSZ megállapítja, hogy a Fővárosi Önkormányzat vagy valamely kerületi önkormányzat jogosulatlan forráshoz jutott vagy az őt jogszerűen megillető forrásnál alacsonyabb összegben részesült, ennek mértékével a forrásmegosztási törvény alapján meghatározott, a felülvizsgálat lezárását követő évi forrásmegosztást a fővárosi önkormányzat rendeletében módosítja.

Az ellenőrzés várhatóan négy szinten hasznosul. A törvényalkotás tapasztalatokkal gazdagodik a forrásmegosztás szabályozásáról, a forrásmegosztási rendelet szabályszerűségéről, következtetés vonható le arra vonatkozóan, hogy indokolt-e jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a forrásmegosztás végrehajtásának szabályosságáról, javaslataival hozzájárul az esetleges hiányosságok kiküszöböléséhez. A társadalom számára jelzi, hogy a közpénzek tervezett megosztása sem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálására. Az ÁSZ szervezetén belül lehetőség nyílik arra, hogy az intézmény erősítse hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét.

Témasorszám: 38

Az ellenőrzés típusa: megfelelőségi ellenőrzés

2015. ÉVI ZÁRSZÁMADÁS

Magyarország 2015. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja annak megállapítása, hogy a zárszámadási törvényjavaslat tartalma, szerkezete megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak; az Alaptörvény és a Stabilitási törvény államadósságra vonatkozó előírásai érvényesültek-e, az államháztartás központi alrendszerében a hiány alakulása megfelelt-e a 2015. évi központi költségvetésről szóló törvény (Kvtv.) előírásainak. Az államháztartás bevételeit a Kvtv.-ben rögzítettekkel összhangban, a közpénzekkel való gazdálkodás jogszabályi követelményeinek megfelelően használták-e fel, a törvényjavaslat valóságghűen mutatja-e be a költségvetés végrehajtására vonatkozó pénzügyi adatokat, információkat; a központi költségvetés bevételi és kiadási előirányzatainak teljesítése megfelelt-e a jogszabályi előírásoknak és tartalmaz-e lényeges hibát; a költségvetés végrehajtásában jog- és hatáskörrel rendelkezők a 2015. évi költségvetésben meghatározott pénzügyi keretek között szabályszerűen gazdálkodtak-e a közpénzekkel.

Az ellenőrzés kiterjed a 2016. évi költségvetési folyamatok nyomon követésére, kiemelten az államadósság alakulására ható tényezők monitoringjára is.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az Alaptörvény szerint a központi költségvetés végrehajtásának ellenőrzését az ÁSZ végzi el. Az ÁSZ tv. előírásainak megfelelően a zárszámadási ellenőrzés végrehajtása az ÁSZ éves gyakorisággal elvégzendő feladata. Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével hozzájárul ahhoz, hogy az Országgyűlés a zárszámadási törvény elfogadásával kapcsolatban megalapozott döntést hozzon. Az ellenőrzés célja teljes és objektív képet adni a 2015. évi zárszámadási törvényjavaslatban szereplő adatok megbízhatóságáról, a megállapításokkal elősegíteni az ellenőrzöttek közpénzekkel való felelős gazdálkodását. Az ÁSZ az ellenőrzéssel hozzájárul az értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés

VÉLEMÉNY A 2017. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSRŐL

Vélemény Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatáról

Az ellenőrzés célja: annak értékelése, hogy a központi költségvetési törvényjavaslat összeállítása megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a törvényjavaslat bevételi és kiadási előirányzatait, valamint a költségvetési évet követő három év tervezett előirányzatainak keretszámait a makrogazdasági előrejelzéseket is figyelembe véve tervezték-e meg; biztosították-e a tervezésnél alkalmazott módszerek, háttérszámítások, hatástanulmányok, valamint az állami szabályozó eszközök javasolt módosításai a törvényjavaslat megalapozottságát. Ellenőrizni kell, hogy teljesültek-e a Tervezési Tájékoztatóban megfogalmazott követelmények, az Alaptörvényben és a Gst-ben foglaltak alapján érvényesül-e államadósság-szabály, biztosított-e az összhang a törvényjavaslat és a kormányzati programnak részét képező tervek között; a tervezett előirányzatok tartalmazzák-e a közfeladatok ellátásához szükséges kiadásokat, számításba vették-e az EU tagság pénzügyi, gazdasági hatásait.

Az ÁSZ a költségvetés véleményezéséhez kapcsolódóan elemzések elkészítésével támogatja a Költségvetési Tanács (KT) munkáját. Az ÁSZ támogató tevékenysége keretében véleményezi a 2017. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetét annak hitelességére és végrehajthatóságára vonatkozóan, ezen felül értékeli az államadósság-mutató kidolgozására vonatkozó eljárásokat valamint az Alaptörvényben rögzített adósságszabály érvényesülését.

Az ellenőrzés indokoltsága és várható eredménye: Az ÁSZ törvényi kötelezettségének teljesítésével véleményezi a költségvetési törvényjavaslatot, rámutatva annak kockázataira. Ezáltal támogatja az országgyűlési képviselőket a jogszabályi követelményeknek megfelelő költségvetési törvény elfogadásában. Az ÁSZ által a KT részére készített elemzések hozzájárulnak ahhoz, hogy a KT a 2017. évi költségvetési törvényjavaslat tervezetéről és az adósságszabály érvényesüléséről megalapozottan tudjon állást foglalni.

